

تاریخ: 1405/03/31

شماره: 1405/0064/هـ

پیوست: **دو**

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر عارف، معاون اول محترم رئیس جمهور
جناب آقای دکتر مدنی زاده، وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و رئیس شورای عالی بورس
جناب آقای دکتر اتابک، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت
جناب آقای دکتر همتی، رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
جناب آقای مهندس حسن زاده، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

موضوع: درخواست مداخله عاجل حاکمیتی جهت نجات زنجیره تولید فولاد آلیاژی از بن بست پولی، ارزی و چالش انرژی

احتراماً، به استحضار می‌رساند انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی به عنوان نماینده پیشرفته‌ترین و راهبردی‌ترین بخش زنجیره فولاد ایران، وظیفه حاکمیتی و ملی خود می‌داند تا چالش‌های بحرانی و ساختاری حاکم بر بخش تولید را که در شرایط حساس کنونی، تاب‌آوری کارخانجات فولادهای آلیاژی را به کمترین حد ممکن رسانده است، تبیین نماید.

صنعت فولاد آلیاژی کشور به عنوان تأمین‌کننده اصلی نیازهای صنایع استراتژیک کشور همچون خودروسازی، ماشین‌سازی و ابزارسازی، نفت، گاز و پتروشیمی، صنایع نیروگاهی و سایر صنایع حساس و راهبردی امروز در میانه یک «تضاد سیاست‌گذاری» گرفتار آمده است. ارزیابی‌های همه‌جانبه نشان می‌دهد که تصمیمات اتخاذ شده در سه حوزه پولی-بانکی، رفع تعهدات ارزی و نرخ و شیوه تأمین حامل‌های انرژی، کشور را به سمت یک «رکود تورمی عمیق و خودساخته» سوق می‌دهد. پافشاری بر سیاست انقباضی مخرب، فرجام کارخانه‌ها را به سمت افت شدید تولید، توقف خطوط و تعدیل گسترده نیرو سوق خواهد داد که ضدیت آشکاری با منویات کلان کشور دارد. در ادامه، ابعاد این ابرچالش‌ها و راهکارهای کارشناسی منبعت از لایه عملیاتی صنعت به حضور تقدیم می‌گردد:

۱. چالش پولی و انجماد نقدینگی بخش مولد

اقدام بانک مرکزی در افزایش نرخ سپرده قانونی بانک‌ها از ۱۰ به ۱۱.۵ درصد به عنوان یک ابزار انقباضی، در شرایط جنگی موجود، بخش تولید را با مشکلات بسیاری در حوزه تأمین مالی و سرمایه در گردش روبرو کرده است. همچنین الزام بانک‌ها به رعایت سقف رشد ۲ درصدی تسهیلات نسبت به ماه قبل، با شرایط تورمی موجود و نیازهای صنعتی و اقتصادی کشور برای بازسازی پس از جنگ، به هیچ‌وجه همخوانی ندارد. بانک مرکزی به بهانه کنترل تورم، کل نقدینگی سیستم بانکی را منجمد کرده است، در حالی که منشأ اصلی تورم، اعتبارات جاری در زنجیره تولید نیست، بلکه پولی است که به سمت فعالیت‌های سوداگرانه، طلا، ارز، رمزارزها و زمین هدایت می‌شود. متأسفانه هیچ کنترلی بر فعالیت‌های سوداگرانه در کشور صورت نمی‌گیرد و بخش بزرگی از فعالیت‌های سوداگرانه خصوصاً در بازار طلا در قالب پلتفرم‌های قانونی و آنلاین صورت می‌گیرد، اما در مقابل عرصه بر تأمین مالی بخش تولید، روزه‌روز تنگ‌تر می‌شود.

تاریخ: 1405/03/31

شماره: 1405/0064/هـ

پیوست:

این سیاست انقباضی کور، دست بانک‌های عامل را حتی برای حمایت از واحدهای تولیدی خوش حساب بسته است. در حال حاضر، بانک‌های عامل بر اساس معیارهای بازگشت منابع، مایل به افزایش حد اعتباری سرمایه در گردش واحدهای تولیدی واقعی هستند، اما سقف ترازنامه‌ای ابلاغی بانک مرکزی ممانعت ایجاد می‌کند. فاجعه عملیاتی زمانی رخ می‌دهد که بانک به تولیدکننده شناسنامه‌دار اعلام می‌کند بدهی قبلی خود را تسویه کند تا بلافاصله تسهیلات جدید پرداخت شود؛ اما به محض تسویه توسط تولیدکننده با خون‌دل و مشقت فراوان، سیستم کنترل ترازنامه بانک قفل شده و اجازه پرداخت مجدد نمی‌دهد. نتیجه این فرآیند، حبس نقدینگی کارخانجات در بانک‌ها و خشک شدن ریشه سرمایه در گردش تولید است.

۲. بن بست بدهکاران ارزی و لزوم تسویه ریالی بر مبنای نرخ میانگین

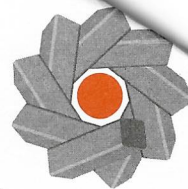
پیرو هشدارهای مکرر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (موضوع نامه شماره ۱۰/۱۱/۲۶۴/ص مسبوق به سابقه)، بخش عمده‌ای از بنگاه‌های تولیدی که طی سال‌های گذشته از محل حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و بند «د» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۸ تسهیلات ارزی دریافت کرده‌اند، به دلیل جهش‌های پی‌درپی و افسارگسیخته نرخ ارز، ترک فعل دولت‌ها در اجرای قوانین حمایتی و عدم نظارت کافی، اکنون در سرفصل بدهکاران غیرجاری قرار گرفته‌اند. نکته حائز اهمیت این است که عمده این بدهکاران ارزی، خود شرکت‌های دولتی یا وابستگان غیرمستقیم دولت هستند و قفل شدن ترازنامه مالی آن‌ها، کل اقتصاد کشور را تحت الشعاع قرار می‌دهد. جهت جلوگیری از ورشکستگی این بنگاه‌ها، افت تولید و تبعات حاد کارگری و اجتماعی، پیشنهاد فوری این انجمن، تشکیل کارگروهی مشترک با حضور مراجع تصمیم‌گیر حاکمیتی است تا فرمولی عادلانه جهت «تبدیل بدهی ارزی به ریالی بر اساس یک نرخ میانگین توافقی منطقی در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی» تعیین گردد.

۳. عدم هماهنگی مصوبات ستاد تسهیل با بخشنامه‌های بانک مرکزی

در شرایطی که کشور درگیر جنگ اقتصادی و دفاع مقدس است، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید با پشتیبانی حقوقی و صریح دادستان محترم کل کشور، مصوباتی را جهت تنفس و حمایت از بنگاه‌های تولیدی صادر می‌کند. با این حال، تضاد عمیق و آشکاری میان این مصوبات حمایتی و دستورات سخت‌گیرانه بانک مرکزی به شعب بانک‌ها وجود دارد. شعب بانک‌ها با استناد به بخشنامه‌های داخلی بانک مرکزی، عملاً از اجرای مصوبات ستاد تسهیل سر باز می‌زنند که این عدم هماهنگی، کارآمدی ابزارهای مدیریتی بحران در زمان جنگ اقتصادی و بازسازی پس از جنگ تحمیلی را به کلی زایل کرده است.

۴. بحران هزینه‌ای و تعرفه‌های تهاجمی حامل‌های انرژی (برق و گاز)

رشد قیمت حامل‌های انرژی در صنعت فولاد ایران به نقطه‌ای رسیده است که مزیت رقابتی این صنعت مادر را به طور کامل نابود کرده است. در حال حاضر، نرخ گاز و برق مصرفی صنعت فولاد در کشور از تمام کشورهای تولیدکننده نفت و گاز در منطقه خاورمیانه بالاتر است. بررسی روند تغییرات تعرفه‌ها، جهش‌هایی بالاتر از ظرفیت تحمل تولید را نشان می‌دهد:

تاریخ: 1405/03/31

شماره: 1405/0064/هـ

پیوست: -----

• **برق مصرفی:** نرخ برق دولتی مصرفی صنعت فولاد از ۸۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت در سال ۱۳۹۹، به حدود ۲۳۳۶ تومان در فروردین سال جاری رسیده که حاکی از افزایش ۲۸۲۰ درصدی است. نرخ برق آزاد نیز در بورس انرژی به بیش از ۹۵۰۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت رسیده که افزایش حدوداً ۱۱۹ برابری نسبت به سال ۱۳۹۹ را نشان می‌دهد.

• **گاز مصرفی:** نرخ گاز مصرفی صنعت فولاد از ۲۶۰ تومان به ازای هر مترمکعب در سال ۱۳۹۹ به بیش از ۱۶۴۰۰ تومان به ازای هر مترمکعب رسیده که حاکی از افزایش سرسام‌آور ۶۲۰۸ درصدی است.

مبنای افزایش نرخ گاز و برق به هیچ‌وجه منطقی و کارشناسی نبوده است. طبق صورت‌های مالی شرکت‌های فولادی بورسی، سهم هزینه انرژی از قیمت تمام‌شده شرکت‌های فولادی از ارقام تک‌رقمی در سال‌های گذشته، به ۲۰ تا ۳۲ درصد از کل قیمت تمام‌شده در سال ۱۴۰۴ رسیده است که در تاریخ صنعت فولاد بی‌سابقه است

علاوه بر این، شرکت‌های فولادی با مشکلات بسیاری در زمینه تأمین پایدار برق و گاز دست و پنجه نرم می‌کنند و امسال در حالی که برخی کارخانجات بزرگ فولاد کشور در جنگ آسیب دیده و به هیچ‌وجه صنعت فولاد و خصوصاً کارخانجات فولاد آلیاژی نمی‌بایست مشمول محدودیت‌های برق می‌شدند؛ اما طی اقدامی عجیب و غیرمنطقی، محدودیت‌های مصرف برق صنایع فولاد به صورت زودهنگام و از اردیبهشت‌ماه آغاز شده است!

لذا جهت جلوگیری از توقف خطوط تولید فولاد آلیاژی کشور و مهار تبعات مخرب ناشی از کاهش تولید در این حوزه، درخواست اتخاذ تصمیم عاجل حاکمیتی در قالب محورهای ذیل را داریم:

• **تفکیک خطوط اعتباری پولی و مستثنی‌سازی صنایع مولد:** پیشنهاد می‌شود بانک مرکزی، سرمایه در گردش صنایع مولد را از شمول سقف رشد ۲ درصدی ترازنامه خارج نماید.

• **هدایت نظارت‌شده اعتبار:** به منظور رفع دغدغه بانک مرکزی در خصوص انحراف منابع، فرآیند اعطای تسهیلات سرمایه در گردش، منوط به ارائه پیش‌فاکتور رسمی در زنجیره تولید و واریز مستقیم وجه به حساب تأمین‌کننده، عملیاتی شود تا امکان خروج ریال به بازارهای موازی صفر گردد.

• **تعیین تکلیف ارزی ریالی در کمیته مشترک:** تشکیل کمیته‌ای فوق‌العاده با حضور نمایندگان تام‌الاختیار ریاست‌جمهوری، بانک مرکزی، وزارت صمت، سازمان برنامه و بودجه، صندوق توسعه ملی، وزارت امور اقتصاد و دارایی و اتاق بازرگانی ایران جهت تبدیل بدهی ارزی بنگاه‌ها به ریالی بر مبنای نرخ میانگین توافقی مورد اشاره در بند ۲.

تاریخ: 1405/03/31

شماره: 1405/0064/هـ

پیوست: -----

- تبعیت بانک‌ها از مصوبات ستاد تسهیل در زمان جنگ اقتصادی: الزام صریح بانک مرکزی به بانک‌های عامل مبنی بر تبعیت مطلق از مصوبات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید که مسبوق به پشتیبانی دادستانی کل کشور است.
- تعدیل و منطقی‌سازی نرخ انرژی و تضمین تأمین پایدار برق و گاز کارخانجات عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی: بازنگری فوری در فرمول تعرفه گاز و برق صنعت فولاد و تطبیق آن با واقعیت‌های اقتصادی کشور و خاورمیانه، به نحوی که سهم انرژی در قیمت تمام‌شده به کانال منطقی منطبق بر مزیت‌های نسبی کشور بازگردد. همچنین از آنجا که کارخانجات فولادی آلیاژی، محصولات خاص، استراتژیک و غیرقابل جایگزین تولید می‌کنند، برای حفظ پایداری تولید در صنایع حساس و راهبردی پایین‌دستی، برق و گاز این کارخانجات به هیچ عنوان نباید مشمول محدودیت‌های مصرف انرژی شود.

پیشاپیش از بذل توجه، نگاه راهبردی و دستورات مساعد و عاجل آن مقامات در جهت حفظ ارکان تولید ملی کمال تشکر را دارد.

با تشکر

مهدی محمدی
رئیس هیئت مدیره

A . S . M . A
انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان فولاد آلیاژی
Alloy Steel Makers Association of Iran
شماره ثبت: ۲۲۲۵۷۴ تاریخ ثبت: ۱۴۰۲